

Модуль 3. Хореографія освіти: стандартизація чи персоналізація?

Лекція 43. Менталітет достатності та успішна стратегія взаємодії

Якщо ви маєте менталітет нестачі, тоді залежно від рівня агресивності ви будете обирати стратегію взаємодії з іншими або **виграв/програв** (наступальна стратегія) або **програв/виграв** (відступальна стратегія). Наступальна стратегія полягає у відбиранні чужого, збагаченні та отриманні благ чужим коштом. Але, разом з тим, ви потерпаєте від зворотної реакції.

Відступальна стратегія полягає у здачі своїх позицій, ви дозволяєте себе експлуатувати. Розплатою у такому разі виступають притуплені емоції, психосоматичні захворювання, надмірний гнів чи лють тощо. І перша, і друга стратегії є слабкою позицією, корінь якої полягає у невпевненості в собі. У короткотерміновій перспективі агресивний стиль дає деякі переваги, але завершується позицією **програв/програв** – бабця у розбитого корита.

Отже, якщо наша школа здебільшого прищеплює менталітет нестачі, то й штовхає своїх вихованців на деструктивні стратегії взаємодії з іншими. Деструктивні взаємодії в суспільстві – це нульові досягнення у підсумку. Менталітет достатності шукає обопільну вигоду від взаємодії. Життя – це арена для співпраці, а не конкуренції. Основним має стати гасло: «Всім вистачить всього!». Людина не має досягати успіху коштом провалу іншого. Така позиція є відмовою від дихотомії **виграв/програв** та здобуття спільного виграшу.

І є остання стратегія – «не мати справу». Якщо не виходить взаємодіяти за принципом **виграв/виграв**, то краще не зв'язуватись. Конкурентна взаємодія можлива лише там, де немає взаємозалежності. Проте, існують стосунки, де не домовлятися – не варіант. Ми змушені мати справу з певними людьми, в такому разі слід укласти компроміс.

Щоб здобути взаємну користь, потрібні велика відвага й чуйність. Саме рівновага між сміливістю та чуйністю є фундаментом для стратегії **виграв/виграв**.